

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 13, 2020

Nummer 13, 2020

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1148 26-06-2020

Is de Staat gehouden om vrouwelijke IS-uitreizigers en hun kinderen te repatriëren of zich daartoe in te spannen?

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1138 26-06-2020

In cassatie wordt door de man opgekomen tegen de berekening door het hof van de behoefte van de vrouw. De klacht is gegrond nu het hof daarbij een kennelijke rekenfout heeft gemaakt.

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1081 19-06-2020

In deze zaak heeft het hof de partneralimentatie met terugwerkende kracht vastgesteld op lagere bedragen dan de rechtbank. Ook heeft het hof de partneralimentatie op nihil bepaald met ingang van een in de toekomst gelegen datum, in de verwachting dat de vrouw dan in staat zal zijn inkomsten te verwerven waarmee zij geheel in haar levensonderhoud kan voorzien. De vrouw komt op tegen deze beide oordelen.

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1079 19-06-2020

Indien de rechter aanleiding ziet om af te wijken van de in de wet in artikel 1:435 lid 4 BW geregelde voorkeur wat betreft de als bewindvoerder te benoemen persoon, dient hij die beslissing op dit punt te motiveren.

Hof

Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2020:1888 18-06-2020

Procesrecht. GI heeft als voogd vervangende toestemming tot wijziging van het verblijf van de minderjarige van pleegouders naar een instelling verkregen. Hoger beroep is ingevolge artikel 807 Rv uitgesloten. Geen redenen voor doorbreking appelverbod.

Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2020:1891 18-06-2020

Procesrecht. Aanwijzing GI aan moeder tot ondertekening inschrijfformulier voor een bepaalde school. Moeder verzoekt vervallenverklaring aanwijzing. GI verzoekt op grond van artikel 1:262b BW (geschillenregeling) een beslissing in het geschil over de schoolkeuze en vervangende toestemming tot inschrijving op een school. Rechtbank wijst vervallenverklaring af en geeft vervangende toestemming. Appelverbod. Geen redenen voor doorbreking daarvan. Geen oneigenlijke toepassing van de aanwijzingsregeling of van de geschillenregeling, ook al bestaat een andere weg met

meer rechtsbescherming.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:2481 24-03-2020

Kinderalimentatie. Geen reden om af te wijken van de forfaitair bepaalde behoefte van de minderjarige. Man neemt verblijfsoverstijgende kosten voor zijn rekening. In dit bijzondere geval houdt het hof daarmee rekening bij de bepaling van het aandeel van de man in de kosten van het kind. Geen terugbetalingsverplichting in de bijzondere omstandigheden van dit geval.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:2292 17-03-2020

Bijstandsverhaal. Benodigde informatie om draagkracht en behoefte vast te stellen legt de man ook in hoger beroep niet over. Verhaalsbedrag blijft vastgesteld op het door de gemeente verzochte bedrag.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:1957 05-03-2020

Partneralimentatie; gedrag niet zodanig grievend dat geen partneralimentatie wordt vastgesteld. Geen nihilstelling en geen limitering van alimentatie.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:1463 20-02-2020

Partneralimentatie; geen behoeftigheid. Vrouw heeft vermogen en kan daaruit inkomsten genereren of interen op haar vermogen, ook al zal de vrouw een deel van haar vermogen nodig hebben voor de aanschaf van een woning en een deel moeten reserveren voor haar pensioen.

Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2019:1959 23-05-2019

In een echtscheidingsprocedure, waarin als nevenvoorzieningen het gezag over de kinderen, het hoofdverblijf, de zorgregeling en de informatieregeling aan de orde zijn, wordt een nieuwe partner die met een van de echtgenoten samenwoont en die de kinderen mede verzorgt en opvoedt, niet als belanghebbende aangemerkt. Deze kan in een echtscheidingsprocedure niet worden beschouwd als een betrokkene op wiens rechten of verplichtingen de zaak rechtstreeks betrekking heeft.

Rechtbank

Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:4254 10-06-2020

Nietigverklaring van een in 1992 aangegaan huwelijk uitgesproken wegens bigamie. Eveneens vernietiging van het echtscheidingsconvenant wegens dwaling. Vrouw wordt veroordeeld tot terugbetaling van ontvangen bedragen uit hoofde van afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden, alimentatie en pensioenverevening, met wettelijke rente.

Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2020:5176 26-05-2020

Kort geding. Vordering van de vader die geen gezag heeft, tegen de moeder en tegen de GI tot nakoming van de door de rechtbank vastgestelde omgangsregeling wordt toegewezen. Gedurende ruim een jaar na de uitspraak is er door Jeugdbescherming op aangestuurd dan wel in meegegaan dat de omgang niet plaatsvindt, anders dan door de rechtbank is beslist. Daarmee legt Jeugdbescherming de uitspraak in feite naast zich neer en plaatst zij haar eigen oordeel boven dat van de rechterlijke macht.

Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2019:8805 23-10-2019

Heeft de verwekker van het kind een plicht tot omgang met het kind? Niet volgens de wet.

RECHTSPRAAK

In cassatie wordt door de man opgekomen tegen de berekening door het hof van de behoefte van de vrouw. De klacht is gegrond nu het hof daarbij een kennelijke rekenfout heeft gemaakt.

In cassatie wordt door de man opgekomen tegen de berekening door het hof van de behoefte van de vrouw. De klacht is gegrond nu het hof daarbij een kennelijke rekenfout heeft gemaakt.

Het gaat in dit geding, voor zover in cassatie van belang, om de door de man aan de vrouw te betalen partneralimentatie. De man heeft de rechtbank verzocht, kort gezegd en voor zover in cassatie van belang, een eerdere uitspraak waarbij hem een partneralimentatie was opgelegd van € 1.500 per maand, te vernietigen, althans te wijzigen. De rechtbank heeft dit verzoek afgewezen. Het hof heeft de beschikking van de rechtbank bekrachtigd. Het heeft overwogen dat de huwelijksgelateerde behoefte van de vrouw € 3.353,70 bedraagt en haar netto besteedbaar inkomen in 2015 € 2.482 per maand, 'zodat de vrouw in 2015 een aanvullende behoefte heeft van (€ 3.353,70 -/- € 2.482,- =) € 1.871,70.'

De man klaagt in cassatie, samengevat, dat het hof een kennelijke rekenfout heeft gemaakt door de aanvullende behoefte te berekenen op € 1.871,70. De klacht is gegrond. Het bedrag van € 3.353,70 minus het bedrag van € 2.482 komt uit op een bedrag van € 871,70 en dus niet op het door het hof berekende bedrag van € 1.871,70.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-06-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1138

Zaaknummer: 19/03406

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Is de Staat gehouden om vrouwelijke IS-uitreizigers en hun kinderen te repatriëren of zich daartoe in te spannen?

Is de Staat gehouden om vrouwelijke IS-uitreizigers en hun kinderen te repatriëren of zich daartoe in te spannen?

Het gaat in deze zaak over de vraag of de Nederlandse Staat verplicht is de vrouwen en de kinderen vanuit (opvang)kampen in Noord-Syrië naar Nederland te halen, dan wel om zich daartoe zoveel mogelijk in te spannen. De vrouwen zijn vanuit Nederland afgereisd naar het gebied waar de 'Islamitische Staat' de feitelijke macht had. De kinderen zijn door de vrouwen vanuit Nederland meegenomen of ter plaatse geboren. De vrouwen en de kinderen worden vastgehouden in opvangkampen in Noord-Syrië. In deze opvangkampen verkeren de vrouwen en de kinderen in erbarmelijke omstandigheden. De vrouwen en de kinderen hebben de Nederlandse nationaliteit of stellen om een andere reden een bijzondere band met Nederland te hebben. De vrouwen en de kinderen eisen dat de rechter de Nederlandse Staat opdraagt hen, of een aantal van hen, zo snel mogelijk te repatriëren, of zich daartoe zoveel mogelijk in te spannen. Het gerechtshof heeft in hoger beroep de eisen van de vrouwen en de kinderen afgewezen. Tegen die uitspraak hebben de vrouwen en de kinderen beroep in cassatie ingesteld bij de Hoge Raad. De advocaat-generaal bij de Hoge Raad heeft eerder dit jaar de Hoge Raad geadviseerd het cassatieberoep van de vrouwen en de kinderen te verwerpen. De Hoge Raad komt tot het oordeel dat het cassatieberoep van de vrouwen en de kinderen niet slaagt. Dat betekent dat de uitspraak van het hof in stand blijft. Die uitspraak van het hof houdt in dat de beslissing van de Nederlandse Staat om de vrouwen en de kinderen niet te repatriëren, niet in strijd is met het recht. De motivering van het oordeel van de Hoge Raad komt samengevat op het volgende neer. Daarbij komen achtereenvolgens aan de orde:

- de vraag of de vrouwen en de kinderen onder de rechtsmacht van de Nederlandse Staat vallen, en
- de vraag of de Staat onrechtmatig handelt door niet voor repatriëring te zorgen.

De vrouwen en de kinderen stellen zich op het standpunt dat zij onder de rechtsmacht van de Nederlandse Staat vallen en dat zij om die reden een beroep kunnen doen op verschillende

mensenrechtenverdragen. Volgens hen verplichten die Nederland om hen terug te halen. Het hof heeft geoordeeld dat de mensenrechtenverdragen niet rechtstreeks op de situatie van de vrouwen en de kinderen van toepassing zijn. Volgens het hof is aan het vereiste van rechtsmacht niet voldaan, omdat de vrouwen en de kinderen zich buiten Nederlands grondgebied bevinden. Ook zijn de door de vrouwen en de kinderen aangevoerde omstandigheden niet zo uitzonderlijk dat deze rechtvaardigen dat de vrouwen en de kinderen, hoewel zij zich buiten het grondgebied van Nederland bevinden, toch onder de rechtsmacht van de Nederlandse Staat vallen. Dit oordeel van het hof vindt de Hoge Raad niet in strijd met het recht. Als de opvatting van de vrouwen en de kinderen zou worden gevolgd, zou daarmee een algemene uitzondering worden gemaakt op de hoofdregel dat de rechtsmacht van de Staat zich alleen uitstrekt tot het grondgebied van de Staat. Daarmee staat vast dat de vrouwen en de kinderen zich tegenover de Nederlandse Staat niet rechtstreeks kunnen beroepen op de door hen ingeroepen mensenrechtenverdragen. De Staat kan dan ook niet op grond van deze verdragen worden verplicht de vrouwen en de kinderen te repatriëren of zich daartoe in te spannen.

De vrouwen en de kinderen stellen zich op het standpunt dat de Staat onrechtmatig handelt door hen niet te repatriëren en zich daartoe ook niet in te spannen. Daarbij rijst in de eerste plaats de vraag aan de hand van welke maatstaf de rechter deze vraag moet beantwoorden.

De Staat heeft een bijzondere verantwoordelijkheid tegenover in ieder geval personen met de Nederlandse nationaliteit. Dat geldt ook als de Staat geen rechtsmacht heeft. Indien de mensenrechten van deze personen, zoals het recht op leven en het recht op vrijheid en veiligheid, worden geschonden of dreigen te worden geschonden, brengt deze bijzondere verantwoordelijkheid mee dat de Staat gehouden is te beoordelen of hij zich in de omstandigheden van het geval kan en moet inspannen om deze schending te beëindigen of om de dreigende schending af te wenden. De Staat kan dus niet volstaan met de constatering dat hij geen rechtsmacht heeft. Naarmate de belangen die in het geding zijn zwaarder wegen, zal van de Staat meer mogen worden verwacht.

De vorderingen van de vrouwen en de kinderen houden nauw verband met vragen van (nationale) veiligheid en buitenlands beleid. Het beleid van de Staat op deze gebieden hangt in sterke mate af van politieke en andere beleidsmatige afwegingen in verband met de omstandigheden van het geval. Dit betekent dat het niet aan de rechter is om deze afwegingen te maken. De rechter moet zich bovendien terughoudend opstellen met betrekking tot de door de Staat gemaakte afwegingen. De rechter kan slechts nagaan of de Staat alle betrokken belangen heeft afgewogen en of de Staat in redelijkheid tot zijn beleid heeft kunnen komen. In deze zaak heeft het hof een algemene belangenafweging gemaakt voor alle betrokken vrouwen en kinderen. Het hof is kennelijk van oordeel geweest dat de vrouwen en de kinderen in deze

procedure alleen een beroep hebben gedaan op hun algemene belangen en niet op individuele belangen van de vrouwen en de kinderen. In cassatie wordt ook niet geklaagd dat het hof niet is ingegaan op specifieke belangen van bepaalde vrouwen of kinderen. Inzet van deze procedure is bovendien dat de vrouwen en de kinderen tezamen worden gerepatriëerd en niet de kinderen zonder hun moeders. Het voorgaande betekent dat het hof in deze procedure slechts een belangenafweging kon maken die algemeen van aard is en die voor ieder van de vrouwen en de kinderen dezelfde is.

Voor de vrouwen en de kinderen staan belangen op het spel die worden beschermd door de mensenrechtenverdragen, zoals het recht op leven en het recht op vrijheid en veiligheid. De vrouwen en de kinderen hebben er dus een zeer groot belang bij naar Nederland te worden gehaald. Ten aanzien van in ieder geval de vrouwen en de kinderen met de Nederlandse nationaliteit heeft de Nederlandse Staat een bijzondere verantwoordelijkheid en moet de Staat dan ook beoordelen of hij zich kan en moet inspannen om de schending van hun mensenrechten te beëindigen of om de dreigende schending van die rechten af te wenden. Omdat er fundamentele belangen van de vrouwen en de kinderen in het geding zijn, mogen aan deze beoordeling hoge eisen worden gesteld. De rechter moet beoordelen of de Staat ondanks de zwaarwegende belangen van de vrouwen en de kinderen in redelijkheid tot de beslissing heeft kunnen komen hen niet te repatriëren en zich daartoe ook niet in te spannen. De Staat heeft de volgende belangen aangevoerd als grond om de vrouwen en de kinderen niet te repatriëren: (i) de nationale veiligheid in Nederland en andere Schengenlanden, die in gevaar zou komen wanneer de uitgereisde vrouwen naar Nederland terugkeren, (ii) de veiligheidsrisico's die Nederlandse ambtenaren en andere partijen lopen bij het ophalen van de vrouwen en kinderen in Noord-Syrië en (iii) de internationale betrekkingen, die beïnvloed kunnen worden door de contacten die nodig zijn om aan de vordering van de vrouwen en de kinderen te voldoen.

Gelet op deze belangen van de Staat en op de omstandigheid dat de vrouwen uit eigen beweging zijn uitgereisd naar het jihadistisch strijdgebied, mocht het gerechtshof volgens de Hoge Raad oordelen dat de Nederlandse Staat niet onrechtmatig tegenover de vrouwen en de kinderen heeft gehandeld. De Nederlandse Staat hoeft, ondanks de zwaarwegende belangen van de vrouwen en de kinderen, hen niet naar Nederland te halen en zich daartoe ook niet in te spannen. De Staat handelt niet onrechtmatig door dat niet te doen. De uitspraak van het gerechtshof, dat de Nederlandse Staat de vrouwen en de kinderen niet hoeft te repatriëren vanuit de opvangkampen in Syrië en zich daartoe niet hoeft in te spannen, blijft dus in stand.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-06-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1148

Zaaknummer: 19/05666

Rechters: E.J. Numann, C.E. du Perron, M.J. Kroeze, H.M. Wattendorff en mr. drs. F.J.P. Lock

Advocaten: R.J. van Galen, K. Teuben en M.M. van Asperen

Wetsartikelen: 1 EVRM, 2 IVBPR, 2 IVRK, 6:162 BW, 3:1 Awb en 3:4 Awb

RECHTSPRAAK

Indien de rechter aanleiding ziet om af te wijken van de in de wet in artikel 1:435 lid 4 BW geregelde voorkeur wat betreft de als bewindvoerder te benoemen persoon, dient hij die beslissing op dit punt te motiveren.

Indien de rechter aanleiding ziet om af te wijken van de in de wet in artikel 1:435 lid 4 BW geregelde voorkeur wat betreft de als bewindvoerder te benoemen persoon, dient hij die beslissing op dit punt te motiveren.

In eerste aanleg heeft de verzoeker verzocht om instelling van een bewind over de goederen die (zullen) toebehoren aan de zuster en om instelling van een mentorschap ten behoeve van de zuster met benoeming van verzoeker tot bewindvoerder en mentor. De kantonrechter heeft de goederen die (zullen) toebehoren aan de zuster onder bewind gesteld en ten behoeve van haar het mentorschap ingesteld, met benoeming van de bewindvoerder tot bewindvoerder en mentor. De verzoeker heeft in hoger beroep verzocht de andere broer te benoemen tot bewindvoerder en mentor. De andere broer heeft zich daartoe bereid verklaard. Het hof heeft de beschikkingen van de kantonrechter bekrachtigd en heeft de bewindvoerder met ingang van de datum van zijn beschikking ontslagen als mentor en de andere broer benoemd als mentor.

In cassatie klaagt de verzoeker dat het hof de maatstaf van artikel 1:435 lid 4 BW heeft miskend door niet te onderzoeken of er bezwaren zijn tegen de benoeming van de andere broer tot bewindvoerder. Bovendien heeft het hof zijn beslissing die erop neerkomt dat de andere broer niet is benoemd tot bewindvoerder, niet begrijpelijk gemotiveerd. De overwegingen waarin het hof ingaat op feiten en omstandigheden die betrekking hebben op de verzoeker, kunnen de beslissing om de andere broer niet tot bewindvoerder te benoemen niet zelfstandig dragen. De stabiele financiële situatie die is ontstaan met de komst van een professionele bewindvoerder, is evenmin een voldoende reden om de benoeming van de andere broer tot bewindvoerder af te wijzen, aldus de verzoeker.

De Hoge Raad overweegt dat in gevallen waarin geen sprake is van een uitdrukkelijke voorkeur van de rechthebbende voor de als bewindvoerder te benoemen persoon, en de rechthebbende niet is gehuwd, een geregistreerd partnerschap is aangegaan of anderszins een levensgezel heeft, wordt door de rechter ingevolge artikel 1:435 lid 4 BW bij voorkeur een van de ouders, kinderen, broers of zusters van de rechthebbende tot bewindvoerder benoemd. Indien de rechter aanleiding ziet om af te wijken van deze in de wet geregelde voorkeur, dient hij die beslissing op dit punt te motiveren (zie de conclusie van de advocaat-generaal onder 2.6).

De motivering van de bestreden beschikking geeft geen inzicht erin waarom het hof de andere broer niet geschikt acht om tot bewindvoerder te worden benoemd. Ook indien het hof is uitgegaan van de in de wet geregelde voorkeur voor de benoeming van een bewindvoerder, heeft het zijn beslissing die erop neerkomt dat de andere broer niet tot bewindvoerder is benoemd, niet toereikend gemotiveerd. De hierop gerichte klachten slagen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-06-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1079

Zaaknummer: 19/04761

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In deze zaak heeft het hof de partneralimentatie met terugwerkende kracht vastgesteld op lagere bedragen dan de rechtbank. Ook heeft het hof de partneralimentatie op nihil bepaald met ingang van een in de toekomst gelegen datum, in de verwachting dat de vrouw dan in staat zal zijn inkomsten te verwerven waarmee zij geheel in haar levensonderhoud kan voorzien. De vrouw komt op tegen deze beide oordelen.

In deze zaak heeft het hof de partneralimentatie met terugwerkende kracht vastgesteld op lagere bedragen dan de rechtbank. Ook heeft het hof de partneralimentatie op nihil bepaald met ingang van een in de toekomst gelegen datum, in de verwachting dat de vrouw dan in staat zal zijn inkomsten te verwerven waarmee zij geheel in haar levensonderhoud kan voorzien. De vrouw komt op tegen deze beide oordelen.

De vrouw klaagt in cassatie, samengevat, dat het hof heeft miskend dat het bij de wijziging van de partneralimentatie, voor zover die betrekking heeft op een periode in het verleden, diende te onderzoeken of een terugbetalingsverplichting ten laste van de vrouw in redelijkheid kan worden aanvaard. De vrouw wijst erop dat de omvang van een eventuele terugbetalingsverplichting aanzienlijk is (meer dan € 34.000), dat de vrouw geen ander inkomen heeft dan de partneralimentatie, dat zij er redelijkerwijs geen rekening mee had behoeven te houden dat het hof de partneralimentatie zo fors zou verlagen, en dat zij de ontvangen gelden heeft verbruikt.

De Hoge Raad overweegt dat volgens vaste rechtspraak van de Hoge Raad met betrekking tot de door de rechter te bepalen ingangsdatum van een (gewijzigde) onderhoudsverplichting de volgende regels gelden: (i) De rechter die beslist op een verzoek tot wijziging van een eerder

vastgestelde bijdrage in het levensonderhoud, zal in het algemeen behoedzaam gebruik moeten maken van zijn bevoegdheid de wijziging te laten ingaan op een vóór zijn uitspraak gelegen datum, met name indien dit ingrijpende gevolgen kan hebben voor de onderhoudsgerechtigde in verband met een daardoor in het leven geroepen verplichting tot terugbetaling van hetgeen in de daaraan voorafgaande periode in feite is betaald of verhaald. (ii) Deze behoedzaamheid geldt ook voor de rechter in hoger beroep die met ingang van een vóór zijn uitspraak gelegen datum een zodanige wijziging brengt in de door de rechter in eerste aanleg vastgestelde of gewijzigde bijdrage dat zij kan leiden tot de hiervoor bedoelde ingrijpende gevolgen. (iii) Deze behoedzaamheid brengt mee dat de rechter naar aanleiding van hetgeen partijen hebben aangevoerd, zal moeten beoordelen of, en in hoeverre, in redelijkheid van de onderhoudsgerechtigde terugbetaling kan worden verlangd van hetgeen in overeenstemming met diens behoefte aan levensonderhoud reeds is uitgegeven, en dat de rechter, indien dit naar zijn oordeel het geval is, van zijn beoordeling rekenschap zal moeten geven in de motivering. In deze regels (i)-(iii) ligt besloten dat de rechter die een onderhoudsverplichting verlaagt met ingang van een vóór zijn uitspraak gelegen datum, steeds aan de hand van hetgeen ten processe is gebleken, zal moeten beoordelen in hoeverre een daaruit voortvloeiende terugbetalingsverplichting in redelijkheid kan worden aanvaard. Hij is derhalve bij die beoordeling niet afhankelijk van een door de onderhoudsgerechtigde gevoerd, op die terugbetaling betrekking hebbend verweer.

In de bestreden beschikking heeft het hof niet kenbaar de hiervoor bedoelde regels toegepast. Evenmin heeft het hof kenbaar onderzocht of een terugbetalingsverplichting ten laste van de vrouw in redelijkheid kan worden aanvaard. Voor zover het oordeel van het hof aldus moet worden verstaan dat de uit de verlaging voortvloeiende terugbetalingsverplichting van de vrouw in redelijkheid kan worden aanvaard, is dat oordeel, gelet op de hiervoor weergegeven stellingen van de vrouw, onvoldoende gemotiveerd. De klacht is dus gegrond.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-06-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1081

Zaaknummer: 19/02562

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In een echtscheidingsprocedure, waarin als nevenvoorzieningen het gezag over de kinderen, het hoofdverblijf, de zorgregeling en de informatieregeling aan de orde zijn, wordt een nieuwe partner die met een van de echtgenoten samenwoont en die de kinderen mede verzorgt en opvoedt, niet als belanghebbende aangemerkt. Deze kan in een echtscheidingsprocedure niet worden beschouwd als een betrokkene op wiens rechten of verplichtingen de zaak rechtstreeks betrekking heeft.

In een echtscheidingsprocedure, waarin als nevenvoorzieningen het gezag over de kinderen, het hoofdverblijf, de zorgregeling en de informatieregeling aan de orde zijn, wordt een nieuwe partner die met een van de echtgenoten samenwoont en die de kinderen mede verzorgt en opvoedt, niet als belanghebbende aangemerkt. Deze kan in een echtscheidingsprocedure niet worden beschouwd als een betrokkene op wiens rechten of verplichtingen de zaak rechtstreeks betrekking heeft.

In een echtscheidingsprocedure doet appellante bij aanvullende grief het verzoek om haar huidige partner, mevrouw X, aan te merken als belanghebbende in de onderhavige procedure. Zij voert daartoe aan dat haar nieuwe partner intensief betrokken is bij de opvoeding van de kinderen van partijen en al meer dan een jaar in dezelfde mate bij die kinderen betrokken is als partijen dat zijn. Appellante heeft in dit verband gewezen op een beschikking van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden van 30 oktober 2018, waarbij in een gelijke situatie als de situatie in deze zaak (hoofdverblijfplaats/omgangszaak ten aanzien van een kind van [partner]) appellante als belanghebbende is aangemerkt. Verweerster heeft de grief gemotiveerd bestreden.

Het hof overweegt als volgt. Het antwoord op de vraag wie belanghebbende is in een procedure dient uit de aard van de procedure en de daarmee verband houdende wetsbepalingen te worden afgeleid.

Ingevolge artikel 798 lid 1 eerste volzin Rv wordt in zaken van personen- en familierecht, in andere zaken dan scheidingszaken, onder belanghebbende verstaan: degene op wiens rechten of verplichtingen de zaak rechtstreeks betrekking heeft. Welke persoon of instelling (hierna: betrokkene) als belanghebbende moet worden aangemerkt, wordt bepaald – aan de ene kant – door het onderwerp van de aan de rechter voorgelegde zaak en – aan de andere kant – door de rechten of verplichtingen waarop de betrokkene zich beroept. Slechts indien het onderwerp van een zaak ertoe kan leiden dat de rechten of verplichtingen waarop de betrokkene zich beroept, rechtstreeks door de rechterlijke beslissing worden geraakt, is de betrokkene in die zaak belanghebbende in de zin van artikel 798 lid 1 eerste volzin Rv.

Blijkens de wetsgeschiedenis bij artikel 798 Rv moet het begrip ‘belanghebbende’ in de algemene regeling van de verzoekschriftenprocedure als het een zaak van personen- en familierecht betreft, worden geïnterpreteerd op de wijze als in artikel 798 lid 1 Rv is bepaald. Nu het hier om een scheidingszaak gaat, zal het hof de vraag of de nieuwe partner kan worden aangemerkt als belanghebbende beantwoorden aan de hand van (analogische) uitleg van dit artikel.

De zaak betreft de echtscheidingsprocedure tussen appellante en verweerster in welk kader als nevenvoorzieningen het gezag, het hoofdverblijf, de zorgregeling en de informatieregeling aan de orde zijn. Deze echtscheidingsprocedure heeft een sterk contentieus karakter, waarin de gevolgen van de scheiding op genoemde gebieden tussen de twee echtgenoten worden bepaald. Het gaat daarbij om de rechten en plichten van de echtgenoten (en hun kinderen), en niet om de rechten en de plichten van een nieuwe partner van een van de echtgenoten, zoals partner X.

Het hof is dan ook van oordeel dat partner X in de echtscheidingsprocedure tussen appellante en verweerster geen belanghebbende is nu zij niet kan worden aangemerkt als een betrokkene op wiens rechten of verplichtingen de zaak rechtstreeks betrekking heeft. Aan het beroep van appellante op de genoemde beschikking van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden gaat het hof voorbij, reeds omdat het hof uit de overgelegde incomplete kopie van deze beschikking niet kan afleiden dat het aan het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden voorliggende geschil ook een echtscheidingsprocedure betrof. De grief faalt.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 23-05-2019

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2019:1959

Zaaknummer: 200.207.729_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie. Geen reden om af te wijken van de forfaitair bepaalde behoefte van de minderjarige. Man neemt verblijfsoverstijgende kosten voor zijn rekening. In dit bijzondere geval houdt het hof daarmee rekening bij de bepaling van het aandeel van de man in de kosten van het kind. Geen terugbetalingsverplichting in de bijzondere omstandigheden van dit geval.

Kinderalimentatie. Geen reden om af te wijken van de forfaitair bepaalde behoefte van de minderjarige. Man neemt verblijfsoverstijgende kosten voor zijn rekening. In dit bijzondere geval houdt het hof daarmee rekening bij de bepaling van het aandeel van de man in de kosten van het kind. Geen terugbetalingsverplichting in de bijzondere omstandigheden van dit geval.

De man is in hoger beroep gekomen van de beschikking van de rechtbank waarbij is bepaald dat de man aan de vrouw met ingang van 15 mei 2019 als kinderalimentatie € 401 per maand zal betalen.

Behoeft minderjarige

De man stelt dat voor de vaststelling van de behoefte van de minderjarige in deze specifieke situatie moet worden afgeweken van de (forfaitaire) berekeningssystematiek van de behoefte (de behoeftetabel) uit het Rapport Alimentatienormen van de Expertgroep Alimentatienormen (de Expertgroep). Van het gezamenlijk inkomen werd een relatief klein deel aangewend ter bestrijding van de kosten van verzorging en opvoeding van de in het gezin aanwezige kinderen en daarom moet worden uitgegaan van een behoeftelijstje althans van de werkelijke kosten van de minderjarige. Toepassing van de behoeftetabel zorgt voor een onacceptabele en onaanvaardbare uitkomst die geen recht doet aan de situatie van partijen. De werkelijke behoefte van de minderjarige bedraagt € 350 per maand waarop de toelagen

nog in mindering komen, aldus nog steeds de man.

De vrouw betwist dat en stelt dat geen sprake is van bijzondere kosten waardoor afgeweken zou moeten worden van de behoeftetabel.

Het hof volgt de man niet. De specifieke wijze waarop het gezinsinkomen werd besteed acht het hof onvoldoende grond om af te wijken van de forfaitaire berekening van de behoefte conform de aanbevelingen van de Expertgroep, de behoeftetabel, nog daargelaten dat de man het door hem overgelegde behoeftelijstje ook niet heeft onderbouwd. Voor de bepaling van de behoefte zoekt het hof dan ook net als de rechtbank aansluiting bij voornoemde aanbevelingen.

Verblijfsoverstijgende kosten

De man heeft ter mondelinge behandeling aangeboden alle verblijfsoverstijgende kosten van de minderjarige, niet zijnde de verblijfskosten, te willen betalen. In afwijking van wat ten deze gebruikelijk is, zal het hof bij het bepalen van de door de man aan de vrouw te betalen bijdrage hiervan uitgaan. Het is het hof uit het dossier en de mondelinge behandeling gebleken dat er voortdurend strijd is tussen partijen over met name (de noodzaak) van de verblijfsoverstijgende kosten, wat voor de minderjarige erg belastend is. Het hof acht het, mede gelet op de zorgregeling zoals die geldt, ten aanzien van de minderjarige, in zijn belang dat de strijd op dat punt wordt weggenomen en het hof is van mening dat dit het geval zal zijn als de man in plaats van de vrouw die verblijfsoverstijgende kosten, die op 30% van het behoeftebedrag, zijnde afgerond € 219 per maand, dienen te worden begroot, voor zijn rekening zal nemen. De vrouw zal dan nog slechts de kosten van verblijf van de minderjarige bij haar dienen te voldoen.

Uiteindelijk zal de man € 127 aan de vrouw moeten betalen als kinderalimentatie.

Terugbetaling te veel betaalde kinderalimentatie

Het hof gaat ervan uit dat de man tot heden de door de rechtbank bepaalde bijdrage in de kosten van de minderjarige aan de vrouw zal hebben voldaan. Op de zitting in hoger beroep was hij 'bij' met betalen en het hof verwacht dat dit nu niet anders zal zijn. Dit betekent ook dat de man tot heden meer aan de vrouw zal hebben voldaan dan hij op grond van deze beschikking zou moeten voldoen. Dit is onder meer het gevolg van het feit dat het hof de draagkracht van de vrouw op een hoger bedrag dan de rechtbank heeft bepaald waardoor het aandeel van de man in de kosten van de minderjarige kleiner is geworden en dat van de vrouw hoger. In principe zou die omstandigheid, mede in aanmerking genomen dat er voldoende totale draagkracht is om in de behoefte van de minderjarige te voorzien, nominaal tot een

terugbetalingsverplichting van de vrouw aan de man kunnen leiden. Echter, gelet op de omstandigheden van dit bijzondere geval, acht het hof het niet gewenst indien deze beschikking, die is bedoeld om voor de toekomst in het belang van de minderjarige, strijd tussen partijen over geld ten behoeve van de minderjarige te voorkomen, juist daarover weer strijd genereert. Het hof weegt bovendien mee dat de man nog steeds, vergeleken bij de vrouw, over een zeer ruime draagkracht beschikt en dat het uiteindelijk door de man aan de vrouw te veel betaalde bedrag, berekend aan de hand van de door het hof berekende aandelen van de man en de vrouw in de kosten van de minderjarige, ook niet zodanig hoog zal zijn dat, naar het oordeel van het hof, het belang van de man bij terugbetaling van het te veel betaalde zwaarder zou moeten wegen dan het belang van de minderjarige bij rust op financieel gebied. Concluderend zal het hof daarom om proceseconomische redenen de beschikking van de rechtbank bekrachtigen, voor zover het de periode tot heden betreft en vanaf heden opnieuw beslissen conform het hof heeft overwogen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 24-03-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:2481

Zaaknummer: 200.264.333

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bijstandsverhaal. Benodigde informatie om draagkracht en behoefte vast te stellen legt de man ook in hoger beroep niet over. Verhaalsbedrag blijft vastgesteld op het door de gemeente verzochte bedrag.

Bijstandsverhaal. Benodigde informatie om draagkracht en behoefte vast te stellen legt de man ook in hoger beroep niet over. Verhaalsbedrag blijft vastgesteld op het door de gemeente verzochte bedrag.

De man en de vrouw zijn op 25 mei 2012 in Marokko (Tetouan) gehuwd. Zij zijn in 2019 gescheiden. Zij zijn de ouders van een in 2013 geboren minderjarige die bij de vrouw woont. De gemeente heeft de vrouw sinds begin 2012 bijstand naar de norm van een alleenstaande ouder verstrekt.

De gemeente heeft de man gewezen op zijn wettelijke onderhoudsplicht en gevraagd inzicht te geven in zijn financiële omstandigheden. De man heeft hieraan geen gevolg gegeven. De gemeente heeft een verhaalsbesluit genomen en daarin het verhaalsbedrag op € 992 vastgesteld, te betalen met ingang van 1 maart 2018. De man heeft niet betaald. De gemeente heeft daarop besloten tot verhaal in rechte.

De man stelt dat de vrouw verdien capaciteit heeft en in haar eigen levensonderhoud kan voorzien. Verder heeft hij geen draagkracht. Het hof begrijpt dat de man vindt dat de gemeente ten onrechte bijstand aan de vrouw verstrekt.

Het hof overweegt als volgt. De verhaalsrechter dient – zoals de gemeente terecht naar voren heeft gebracht – niet te beoordelen of terecht bijstand is verstrekt, maar moet wel beoordelen of de gronden voor de onderhoudsplicht aanwezig zijn. Daartoe is niet alleen relevant of de draagkracht van de man betaling van een bijdrage toelaat maar ook de behoefte aan de kant van de vrouw en de zoon. Artikel 62i jo. 60 lid 1 Participatiewet bepaalt dat de persoon van wie kosten van bijstand worden teruggevorderd verplicht is desgevraagd de inlichtingen te verstrekken die voor terugvordering van belang zijn. Gebleken is dat de man door de

gemeente voldoende in de gelegenheid is gesteld om inlichtingen te verstrekken om daarmee de draagkracht van de man maar ook de behoefte van de vrouw en de zoon te kunnen beoordelen. De man heeft van die gelegenheid geen gebruik gemaakt. Ook in hoger beroep heeft de man de voor het vaststellen van de draagkracht en de behoefte benodigde informatie niet verstrekt. De enkele stelling van de man dat de man niets over de vrouw en het kind weet is onvoldoende. Naar het oordeel van het hof dient het dan ook voor rekening en risico van de man te blijven dat de reële draagkracht en de behoefte van de vrouw en de zoon niet kan worden vastgesteld. Daarmee faalt de grief.

Ook de grief van de man, inhoudende dat hij geen draagkracht heeft om de verhaalsbijdrage te betalen, faalt. Het hof is met de rechtbank van oordeel dat de verklaring van de Belastingdienst, inhoudende dat bij die dienst geen inkomensgegevens van de man bekend zijn over de jaren 2015 tot en met 2017, onvoldoende is om aan te tonen dat hij geen inkomen en daarmee geen draagkracht heeft. De door de broer van de man verstrekte gegevens, alsmede het door de man overgelegde gedeelte van een vonnis van het hof van appel te Tetouan maken dit oordeel niet anders. De man heeft, ondanks daartoe ruimschoots in de gelegenheid te zijn gesteld onvoldoende inzicht verschaft in zijn financiële situatie terwijl hij daartoe op grond van artikel 62i jo. 6o lid 1 Participatiewet verplicht is. Ook in hoger beroep heeft de man de benodigde inzage niet verstrekt. De gevolgen daarvan komen voor zijn rekening en risico. Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 17-03-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:2292

Zaaknummer: 200.256.209

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Procesrecht. Aanwijzing GI aan moeder tot ondertekening inschrijfformulier voor een bepaalde school. Moeder verzoekt vervallenverklaring aanwijzing. GI verzoekt op grond van artikel 1:262b BW (geschillenregeling) een beslissing in het geschil over de schoolkeuze en vervangende toestemming tot inschrijving op een school. Rechtbank wijst vervallenverklaring af en geeft vervangende toestemming. Appelverbod. Geen redenen voor doorbreking daarvan. Geen oneigenlijke toepassing van de aanwijzingsregeling of van de geschillenregeling, ook al bestaat een andere weg met meer rechtsbescherming.

Procesrecht. Aanwijzing GI aan moeder tot ondertekening inschrijfformulier voor een bepaalde school. Moeder verzoekt vervallenverklaring aanwijzing. GI verzoekt op grond van artikel 1:262b BW (geschillenregeling) een beslissing in het geschil over de schoolkeuze en vervangende toestemming tot inschrijving op een school. Rechtbank wijst vervallenverklaring af en geeft vervangende toestemming. Appelverbod. Geen redenen voor doorbreking daarvan. Geen oneigenlijke toepassing van de aanwijzingsregeling of van de geschillenregeling, ook al bestaat een andere weg met meer rechtsbescherming.

De moeder en de vader zijn de ouders van de in 2011 geboren minderjarige. Zij oefenen gezamenlijk het gezag uit over deze minderjarige. Zij is in 2018 onder toezicht gesteld en verblijft sinds ongeveer half 2019 via een uithuisplaatsing bij de vader.

De moeder heeft een aanwijzing gekregen om het inschrijfformulier voor een bepaalde school te ondertekenen. De moeder heeft de rechtbank verzocht de aanwijzing vervallen te verklaren. De gecertificeerde instelling (GI) heeft ingevolge artikel 1:262b BW verzocht te beslissen over het geschil omtrent de schoolkeuze en vervangende toestemming te geven tot inschrijving bij de desbetreffende school. De rechtbank heeft het verzoek tot vervallenverklaring van de aanwijzing afgewezen en de GI vervangende toestemming verleend tot inschrijving van de minderjarige op de desbetreffende school.

Allereerst ligt de vraag voor of tegen de bestreden beschikking waarbij de rechtbank ingevolge artikel 1:264 BW en ingevolge artikel 1:262b BW een beslissing heeft genomen,

hoger beroep is toegestaan. Het hof stelt voorop dat ingevolge artikel 807 Rv tegen een zodanige beschikking geen hoger beroep openstaat, behoudens cassatie in het belang der wet.

In hoger beroep betoogt de moeder ter zake van de doorbreking van het appelverbod als volgt. Er is een doorbrekingsgrond. De rechtbank is met haar beslissing buiten het toepassingsgebied van artikel 1:263 BW en van artikel 1:262b BW getreden. Een schriftelijke aanwijzing ex artikel 1:263 BW is uitsluitend bedoeld voor aanwijzingen omtrent de zorg- en opvoedtaken van een ouder ten aanzien van praktische zaken en niet om een ouder opdracht te geven in te stemmen met een schoolwisseling van een minderjarige. Een dergelijke opdracht grijpt te diep in op de gezagspositie van een ouder. Ook de geschillenregeling van artikel 1:262b BW is in dit geval niet van toepassing. Deze bepaling is bedoeld als vangnet voor geschillen die niet met een eigen specifieke procedure kunnen worden beslecht. Een dergelijke procedure kan in deze zaak wel worden gevolgd: de GI had de weg van artikel 1:265e BW kunnen bewandelen en de vader had een procedure ex artikel 1:253a BW kunnen beginnen.

Bovendien gaat het hier om een uithuisplaatsing van een minderjarige bij de andere met het gezag belaste ouder en is er sprake van een familierechtelijk geschil: de ouders zijn het er niet over eens naar welke school [minderjarige] zou moeten gaan. De GI heeft, waar er sprake is van een uithuisplaatsing van een minderjarige bij de andere met het gezag belaste ouder en niet van een pleegzorgplaatsing, geen bevoegdheid om in een dergelijk geschil in te grijpen. Alleen de ouders kunnen ter zake een procedure beginnen.

Daar komt nog bij dat bij de rechtsingang die de GI nu heeft gevolgd, de moeder niet de mogelijkheid van hoger beroep heeft. Indien de GI de weg van artikel 1:265e BW had gevolgd, had die mogelijkheid voor de moeder wel opengestaan.

Naar het oordeel van het hof is in het onderhavige geval geen sprake van de door de moeder gestelde doorbrekingsgrond.

De GI kan ter uitvoering van haar taak aanwijzingen geven. Zij kan dit doen indien de met het gezag belaste ouder of de minderjarige niet instemmen met, dan wel niet of onvoldoende medewerking verlenen aan de uitvoering van het hulpverleningsplan of indien dit noodzakelijk is teneinde de concrete bedreigingen in de ontwikkeling van de minderjarige weg te nemen.

Het hof is van oordeel dat de door de GI gegeven aanwijzing waarbij de moeder wordt opgedragen de inschrijving van de minderjarige voor desbetreffende school te ondertekenen behoort tot de aanwijzingen die de GI op grond van artikel 1:263 BW kan geven. Een zorgplan van de GI valt onder de uitvoering van een plan zoals genoemd in artikel 1:263 BW. Uit dit zorgplan komt naar voren dat de minderjarige voorlopig bij de vader zal blijven wonen. In dat licht vindt de GI een wijziging van de school van belang. Het hof is van oordeel dat een redelijke uitleg van de wet meebrengt dat, nu de moeder niet meewerkt aan een wisseling van de school, de bevoegdheid om aanwijzingen te geven op grond van artikel 1:263 BW mede omvat het opdracht geven aan de moeder om de inschrijving voor de nieuwe school te ondertekenen.

Het hof is verder van oordeel dat de rechtbank evenmin buiten het toepassingsgebied van artikel 1:262b BW is getreden. Aan de stelling van de moeder dat de geschillenbeslechting ex artikel 1:262b BW een vangnetbepaling is voor geschillen die niet met een eigen specifieke procedure kunnen worden beslecht, gaat het hof voorbij. Uit de wetsgeschiedenis blijkt weliswaar dat de wetgever verwacht dat van de geschillenregeling gebruik zal worden gemaakt in die gevallen dat de wet niet in een specifieke procedure voorziet, maar uit de wetsgeschiedenis volgt niet dat de wetgever de GI de mogelijkheid heeft willen onthouden om de rechtsingang van artikel 1:262b BW te volgen wanneer de wet wél in specifieke procedures voorziet, in het bijzonder als deze specifieke procedure zwaar(der) ingrijpt in de rechten van de ouder(s) en het kind.

Het hof gaat niet mee in de stelling van de moeder dat, mede in verband met de ruimere rechtsbescherming ten opzichte van artikel 1:263 BW en artikel 1:262b BW (in casu de mogelijkheid van hoger beroep), de GI in dit geval de rechtsingang van artikel 1:265e BW (gedeeltelijke overheveling van het gezag naar de GI ten behoeve van een aanmelding bij een onderwijsinstelling) had moeten bewandelen. Uit de wetsgeschiedenis volgt dat de bevoegdheid van de GI om de kinderrechtster te verzoeken het gezag van de ouders op specifieke punten te laten uitoefenen door de GI indien een minderjarige met een machtiging uit huis is geplaatst, aanvullend is op de bestaande mogelijkheden van de GI om tijdens een ondertoezichtstelling schriftelijke aanwijzingen te geven of een vervangende toestemming te vragen. Aangezien een gedeeltelijke gezagsbeperking voor de duur van de uithuisplaatsing diep ingrijpt in de rechten van de ouder(s) en het kind, moet met deze mogelijkheid

terughoudend worden omgegaan. Een dergelijk zwaar middel dient achterwege te blijven indien kan worden volstaan met een eenmalige vervangende toestemming. Het hof kan de GI in de onderhavige zaak dan ook volgen in haar afweging om voor de inschrijving van [minderjarige] op de Jeroen Bosch School niet de weg van artikel 1:265e BW te volgen. Het hof verwerpt het hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 18-06-2020

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2020:1891

Zaaknummer: 200.274.398_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Procesrecht. GI heeft als voogd vervangende toestemming tot wijziging van het verblijf van de minderjarige van pleegouders naar een instelling verkregen. Hoger beroep is ingevolge artikel 807 Rv uitgesloten. Geen redenen voor doorbreking appelverbod.

Procesrecht. GI heeft als voogd vervangende toestemming tot wijziging van het verblijf van de minderjarige van pleegouders naar een instelling verkregen. Hoger beroep is ingevolge artikel 807 Rv uitgesloten. Geen redenen voor doorbreking appelverbod.

Op grond van artikel 1:336 lid 2 BW kan de voogd, indien de vereiste toestemming van pleegouders tot wijziging van het verblijf van de minderjarige niet wordt verkregen, aan de rechter verzoeken om vervangende toestemming. Deze wordt slechts verleend als dit in het belang van het kind noodzakelijk is. In dit geval is die toestemming aan de rechter gevraagd. Deze heeft de toestemming verleend bij beschikking van 3 februari 2020.

Ingevolge artikel 807 Rv staat, voor zover thans van belang, tegen een beschikking ingevolge artikel 1:336a BW geen andere voorziening open dan cassatie in het belang der wet.

Volgens vaste rechtspraak is ondanks een appelverbod hoger beroep mogelijk, indien erover wordt geklaagd dat de eerste rechter met zijn beslissing buiten het toepassingsgebied van het desbetreffende artikel is getreden, het artikel ten onrechte dan wel met verzuim van vormen heeft toegepast of ten onrechte buiten toepassing heeft gelaten.

De voormalig pleegouders voeren aan dat het appelverbod moet worden doorbroken, omdat sprake is van een vormverzuim doordat het beginsel van hoor en wederhoor is geschonden en vanwege de gang van zaken rondom de aanwezigheid van de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de raad) op de mondelinge behandeling in eerste aanleg. Verder betogen de voormalige pleegouders dat het appelverbod moet worden doorbroken vanwege de uitvoerbaarverklaring bij voorraad van de bestreden beschikking, de griffiersmededeling

onder de bestreden beschikking en het belang van de zaak.

Naar het oordeel van het hof hebben de voormalig pleegouders onvoldoende onderbouwd dat sprake zou zijn van schending van het beginsel van hoor en wederhoor. De enkele stelling dat zij de zaak in eerste aanleg niet voldoende hebben kunnen toelichten, dat zij door de rechtbank onvoldoende gekend zijn en zij zich onvoldoende gehoord voelen is daartoe volstrekt onvoldoende. Uit de stukken uit de eerste aanleg blijkt immers dat de pleegouders stukken in het geding hebben kunnen brengen, dat zij aanwezig zijn geweest tijdens de mondelinge behandeling, dat zij daar bijgestaan zijn door mr. X en dat zij daar het woord hebben kunnen voeren. Gelet hierop is naar het oordeel van het hof voldaan aan het beginsel van hoor en wederhoor. Dat mogelijk niet alles wat de voormalig pleegouders hebben aangevoerd is opgenomen in de bestreden beschikking betreft een motiveringsklacht en valt als zodanig niet onder de doorbrekingsgronden van het appelverbod.

Uit de bestreden beschikking blijkt dat de rechtbank de raad (regio Zuidwest Nederland, locatie Y) op grond van artikel 810 Rv in de procedure heeft gekend. De pleegouders stellen dat niet een medewerker van de Landelijke Staf Organisatie Raad voor de Kinderbescherming, regio landelijk, locatie Z (hierna: landelijke raad), op de mondelinge behandeling aanwezig had moeten zijn maar een medewerker van de raad, regio Zuidwest Nederland, locatie Y. Deze stelling, zonder nader onderbouwing anders dan dat (i) alleen een medewerker van de raad, regio Zuidwest Nederland, locatie Y, op de hoogte is van deze zaak en goed kan adviseren, (ii) de landelijke raad een uur te laat kwam en (iii) de rechtbank had moeten overwegen dat er een raad was die geen inbreng had, passeert het hof. Het is aan de raad om te bepalen wie de raad vertegenwoordigt en namens de raad op de mondelinge behandeling verschijnt, alsmede op welke wijze de raad het dossier voorbereidt en hierover adviseert. Wat verder ook zij van het uur te laat arriveren, de raad was, vertegenwoordigd door de landelijke raad, aanwezig op de mondelinge behandeling.

Hetgeen de voormalig pleegouders voorts naar voren hebben gebracht omtrent de uitvoerbaarverklaring bij voorraad van de bestreden beschikking is naar het oordeel van het hof niet relevant en leidt derhalve niet tot doorbreking van het appelverbod, nu het appelverbod onverlet laat dat er een noodzaak kan bestaan een beschikking uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

Volgens vaste jurisprudentie kan een door de griffier op een beschikking gestelde mededeling dat tegen de beschikking hoger beroep kan worden ingesteld, niet de wettelijke regeling van het hoger beroep opzijzetten, zodat ook dit niet leidt tot doorbreking van het appelverbod.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 18-06-2020

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2020:1888

Zaaknummer: 200.274.452_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Heeft de verwekker van het kind een plicht tot omgang met het kind? Niet volgens de wet.

Heeft de verwekker van het kind een plicht tot omgang met het kind? Niet volgens de wet.

De moeder heeft verzocht een omgangsregeling vast te stellen waarbij de minderjarige en zijn verwekker eenmaal per maand omgang met elkaar hebben, welke regeling na een opbouwperiode geleidelijk uitgebreid zal worden naar eenmaal per twee weken.

Haar verzoek heeft de moeder gegrond op artikel 1:377a lid 1 BW.

De moeder twijfelt niet aan het biologisch vaderschap van de man. Hij is volgens – de onbestreden – stelling van de moeder tot de minderjarige drie jaar oud was actief betrokken geweest bij zijn opvoeding en verzorging. Na 2015 heeft hij zich volgens de moeder volledig afzijdig gehouden en weigert hij ieder contact. Sinds de minderjarige naar de basisschool gaat heeft hij een grote behoefte aan een vaderfiguur en aan contact met zijn vader. Omdat het haar plicht is de ontwikkeling van het contact van de minderjarige met zijn vader te bevorderen, heeft zij geprobeerd met hem over de wens van de minderjarige te overleggen, maar de vader houdt ieder contact af. Hij heeft aangegeven dat hij psychische klachten heeft en met rust gelaten wil worden.

Tegen deze achtergrond wil de moeder dat er een omgangsregeling wordt vastgesteld zodat er voor de minderjarige en zijn ouders zekerheid ontstaat over het omgangscontact en er zo tegemoetgekomen kan worden aan de rechten en de behoeften van de minderjarige. De moeder wil niet dat omgang tussen de vader en de minderjarige afhankelijk is en blijft van de wil van de vader.

Wanneer de vader twijfelt of hij wel de biologische vader is van de minderjarige verzoekt zij te gelasten dat de vader meewerkt aan een DNA-onderzoek.

De Raad voor de Kinderbescherming begrijpt de wens van de moeder om het contact tussen de minderjarige en zijn vader tot stand te komen. Hoewel het in het belang is van een

minderjarig kind om contact te hebben met beide ouders, is het ook erg belangrijk dat een omgangsregeling wordt nagekomen en de minderjarige niet teleurgesteld wordt wanneer de vader door omstandigheden niet in staat is een omgangsregeling na te komen of die nakoming simpelweg weigert.

De rechtbank overweegt als volgt.

In artikel 1:377a BW is vastgelegd dat het kind recht heeft op omgang met zijn ouders en met degene die in een nauwe persoonlijke betrekking tot hem staat. Daarnaast is bepaald dat (naast de met het gezag belaste ouder ook) de niet met het gezag belaste ouder de verplichting heeft tot omgang met zijn kind. De verplichting omgang met zijn kind te hebben geldt dus voor iedere juridische ouder. De verwekker van een kind die in nauwe persoonlijke betrekking tot hem staat kan op grond van artikel 1:377a BW een recht op omgang geldend maken, maar kan op grond van deze bepaling niet tot omgang worden verplicht (vgl. HR 22 december 1995, *NJ* 1996/419). De dringende bij de moeder levende wens om contact tot stand te brengen tussen de minderjarige en degene die zij als zijn vader beschouwt is volledig begrijpelijk, maar kan alleen langs gerechtelijke weg worden afgedwongen, indien eerst het (juridisch) ouderschap van de verwekker is vastgesteld. Daarop heeft het nu ingediende verzoekschrift geen betrekking. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, zal de moeder niet-ontvankelijk worden verklaard in haar verzoek.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 23-10-2019

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2019:8805

Zaaknummer: C/15/287267 / FA RK 19-2066

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie; geen behoefte. Vrouw heeft vermogen en kan daaruit inkomsten genereren of interen op haar vermogen, ook al zal de vrouw een deel van haar vermogen nodig hebben voor de aanschaf van een woning en een deel moeten reserveren voor haar pensioen.

Partneralimentatie; geen behoefte. Vrouw heeft vermogen en kan daaruit inkomsten genereren of interen op haar vermogen, ook al zal de vrouw een deel van haar vermogen nodig hebben voor de aanschaf van een woning en een deel moeten reserveren voor haar pensioen.

De rechtbank heeft het verzoek van de vrouw om partneralimentatie afgewezen.

Het hof bepaalt haar behoefte op bijna € 4.000 netto per maand. Wat betreft de behoefte van de vrouw is het hof met de rechtbank van oordeel dat de vrouw in staat moet worden geacht om met ingang van de datum van ontbinding van het huwelijk, 8 maart 2018, volledig in de kosten van haar levensonderhoud te voorzien. Daartoe overweegt het hof het volgende.

De vrouw heeft inkomsten uit arbeid van ongeveer € 43.000 bruto per jaar. Zij heeft daarnaast inkomsten uit dividend, rente op een lening en uit een beheersvergoeding van ongeveer € 16.000. Uit de (concept)aangiften IB blijkt dat haar box 3-vermogen meer dan zes ton bedraagt en dat zij een aanmerkelijk belang heeft van wat minder dan drie ton. Met de rechtbank is het hof van oordeel dat gezien deze financiële omstandigheden van de vrouw verwacht mag worden dat zij – naast haar inkomen uit arbeid – met (inkomen uit) vermogen voor een deel in haar eventueel aanvullende behoefte zal voorzien en voor zover nodig inteert op dat vermogen, ook wanneer ervan moet worden uitgegaan dat de vrouw een deel van het vermogen nodig heeft voor de aanschaf van een woning en wil reserveren voor haar pensioen. Met een huis wordt immers ook voorzien in een gedeelte van de behoefte. Dat het vermogen is verkregen door schenkingen (onder uitsluitingsclausule) en een deel van dat vermogen is 'geoormerkt' voor de kinderen van partijen, zoals de vrouw heeft aangevoerd, leidt niet tot een ander oordeel.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 20-02-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:1463

Zaaknummer: 200.239.501

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie; gedrag niet zodanig grievend dat geen partneralimentatie wordt vastgesteld. Geen nihilstelling en geen limitering van alimentatie.

Partneralimentatie; gedrag niet zodanig grievend dat geen partneralimentatie wordt vastgesteld. Geen nihilstelling en geen limitering van alimentatie.

De man en de vrouw zijn op 28 december 2015 gehuwd. Zij zijn op 5 augustus 2019 gescheiden. De rechtbank heeft het verzoek van de vrouw om partneralimentatie afgewezen. De vrouw is daarvan in hoger beroep gekomen. De man heeft incidenteel beroep ingesteld.

Grievend gedrag

De man stelt dat de lotsverbondenheid is verbroken vanwege grievend gedrag door de vrouw. De vrouw heeft politieaangiften gedaan tegen de man (onder andere aangifte van stalking). De vrouw heeft de man bestookt met berichten en zich in het openbaar veelvuldig dusdanig negatief uitgelaten over de man dat hij daardoor geschaad is. Zij heeft de werkgever van de man benaderd met als doel de man te schaden. Na de aangiften is aan de man een VOG (verklaring omtrent gedrag) geweigerd en is hij inkomsten misgelopen.

De vrouw heeft daarnaast aangifte gedaan tegen de man in verband met kindermishandeling. De man is daarvoor verhoord op 1 november 2019. Na het verhoor mocht de man naar huis. Het vervolg van de procedure is nog onduidelijk, de man verwacht een sepot. Door deze strafrechtelijke procedure worden de belangen van de man geschaad. Dit heeft een negatieve invloed op zijn werk. De man kan niet meer ongestoord in zijn woning verblijven door de verhalen die de vrouw over de man heeft verteld aan mensen in de buurt. De vrouw heeft verder bij het verlaten van de woning veel goederen beschadigd dan wel onklaar gemaakt, dan wel goederen meegenomen die niet aan haar waren toegedeeld. Het recht op partneralimentatie is daarom komen te vervallen, aldus de man.

De vrouw betwist dat sprake is van grievend gedrag aan haar zijde.

Het hof dient te beoordelen of het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is dat de vrouw van de man een bijdrage in de kosten van haar levensonderhoud verlangt. De enkele constatering van wangedrag of grievend gedrag jegens de onderhoudsplichtige van degene die alimentatie verzoekt, is hiertoe onvoldoende. In het algemeen geldt dat bij de beoordeling of een zodanige situatie zich voordoet terughoudendheid dient te worden betracht, mede gelet op het onherroepelijke karakter van een beëindiging dan wel matiging. Voorts dient te worden bedacht dat het op zichzelf niet ongebruikelijk is dat een relatiebreuk dan wel echtscheiding gepaard gaat met emoties. Niet iedere vorm van wangedrag dan wel grievend gedrag is daarom aanleiding om de onderhoudsverplichting te matigen of te beëindigen.

Naar het oordeel van het hof zijn de door de man gestelde gedragingen van de vrouw, die door de vrouw worden betwist, ook indien zij zouden vaststaan, onvoldoende om te concluderen dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is dat de vrouw van de man een bijdrage in haar levensonderhoud verlangt. Daarbij betreft het hof dat de gestelde gedragingen, zowel op zichzelf als in onderlinge samenhang beschouwd, onvoldoende zwaarwegend zijn om tot nihilstelling van de partneralimentatie te komen, mede in het licht van eerder gedane uitspraken van dit hof. Het hof betreft daarbij ook dat de meeste van de gestelde gedragingen rondom het uiteengaan van partijen zouden hebben plaatsgevonden en dat het zeer wel voorstelbaar is dat partijen zich in dat kader door emoties hebben laten leiden. Het hof zal het verzoek van de man betreffende de door de man gestelde gedragingen van de vrouw afwijzen.

Nihilstelling

De man verzoekt verder de partneralimentatie op nihil te stellen op grond van artikel 1:157 lid 3 BW. De man stelt daarvoor dat alle omstandigheden van het geval dienen te worden gewogen. In de gegeven omstandigheden is het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar dat de man een onderhoudsbijdrage betaalt. Daarbij dient in aanmerking te worden genomen dat de vrouw zich jegens hem grievend heeft gedragen, dat het huwelijk van korte duur was, dat daaruit geen kinderen zijn geboren en dat de verdien capaciteit van de vrouw niet door het huwelijk is beperkt. De vrouw betwist dat.

Artikel 1:157 lid 3 BW geeft de rechter de bevoegdheid om op verzoek van een van de echtgenoten voorwaarden te verbinden aan de alimentatieverplichting en/of de duur ervan te limiteren. Een zodanige rechterlijke limitering heeft een definitief karakter, in die zin dat het de aanspraken van de onderhoudsgerechtigde – behoudens het in artikel 1:401 lid 2 BW omschreven uitzonderlijke geval – definitief doet eindigen na afloop van de gestelde termijn. Om die reden worden er hoge eisen gesteld aan de motivering van zo'n (verzoek tot)

limitering. In het algemeen is vaststelling van de onderhoudsverplichting voor een bepaalde termijn redelijk indien met voldoende zekerheid en op goede gronden mag worden verwacht dat de onderhoudsgerechtigde na afloop van de voor de alimentatie bepaalde termijn op voor hem passende wijze in zijn eigen levensonderhoud zal kunnen voorzien. De rechter dient alle relevante omstandigheden van het geval in aanmerking te nemen.

Het hof is van oordeel dat het door de man gestelde onvoldoende is om te kunnen oordelen dat de onderhoudsbijdrage op nihil gesteld dient te worden. Voor zover de man bedoeld heeft te stellen dat de nihilstelling gebaseerd zou moeten worden op de redelijkheid en billijkheid, biedt de wet daarvoor geen grondslag. Ook uit hetgeen de man voor het overige aanvoert kan geen reden voor nihilstelling worden opgemaakt.

Het hof berekent de alimentatie. Op grond van een jusvergelijking wordt de alimentatie beperkt, zodat partijen een gelijke vrije ruimte hebben. De alimentatie geldt voor een periode van 43 maanden, zijnde de duur van het huwelijk. Daaruit zijn geen kinderen geboren. Voor een verkorting van die termijn, een verzoek van de man, ziet het hof geen reden.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 05-03-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:1957

Zaaknummer: 200.262.108

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kort geding. Vordering van de vader die geen gezag heeft, tegen de moeder en tegen de GI tot nakoming van de door de rechtbank vastgestelde omgangsregeling wordt toegewezen. Gedurende ruim een jaar na de uitspraak is er door Jeugdbescherming op aangestuurd dan wel in meegegaan dat de omgang niet plaatsvindt, anders dan door de rechtbank is beslist. Daarmee legt Jeugdbescherming de uitspraak in feite naast zich neer en plaatst zij haar eigen oordeel boven dat van de rechterlijke macht.

Kort geding. Vordering van de vader die geen gezag heeft, tegen de moeder en tegen de GI tot nakoming van de door de rechtbank vastgestelde omgangsregeling wordt toegewezen. Gedurende ruim een jaar na de uitspraak is er door Jeugdbescherming op aangestuurd dan wel in meegegaan dat de omgang niet plaatsvindt, anders dan door de rechtbank is beslist. Daarmee legt Jeugdbescherming de uitspraak in feite naast zich neer en plaatst zij haar eigen oordeel boven dat van de rechterlijke macht.

De minderjarige is in 2012 geboren. De man heeft de minderjarige erkend. De vrouw heeft alleen het gezag. Bij beschikking van de rechtbank van 21 december 2018 is het verzoek van de man tot gezamenlijk gezag afgewezen en een omgangsregeling bepaald waarbij de man in ieder geval één middag per vier weken in de gelegenheid wordt gesteld begeleid contact te hebben met de minderjarige, waarbij tijdstippen, duur, aantal, frequentie en inhoud van de contacten worden bepaald in overleg met de gezinsvoogd.

De man vordert van de vrouw feitelijk medewerking te verlenen aan de beschikking van 21

december 2018 op straffe van een dwangsom en veroordeling van de vrouw in de kosten van de procedure. De man vordert van de gecertificeerde instelling (GI) volledige medewerking aan de nakoming door de vrouw van het gevorderde.

Nakoming omgangsregeling

De huidige omgangsregeling is op 20 december 2018 vastgesteld door deze rechtbank, waarbij Jeugdbescherming is aangewezen om de omgang tussen de man en de minderjarige te begeleiden. Gebleken is dat de vastgestelde regeling niet wordt uitgevoerd. De man heeft de minderjarige, behalve eenmalig op 13 maart 2020, niet gezien.

Een rechterlijke uitspraak ter zake omgang dient in beginsel door alle partijen te worden nageleefd. Dit kan slechts anders zijn indien na de uitspraak is gebleken dat bij de beslissing van onjuiste feiten is uitgegaan dan wel indien na de uitspraak de omstandigheden zodanig zijn gewijzigd dat onverkorte nakoming van de uitspraak strijdig is met de belangen van de minderjarige.

De voorzieningenrechter acht het met de Raad voor de Kinderbescherming zorgelijk dat er geruime tijd geen omgang heeft plaatsgevonden tussen de man en de minderjarige, terwijl vaststaat dat het in het belang van de minderjarige is om zijn vader op structurele basis te kunnen zien en het ontbreken hiervan schadelijk is voor zijn ontwikkeling. Het is dan ook belangrijk dat de omgangsregeling zoals vastgesteld in de beschikking van 20 december 2018 thans alsnog wordt opgestart.

Jeugdbescherming

Jeugdbescherming voert tegen de vordering onder andere aan dat deze vordering dient te worden afgewezen, omdat Jeugdbescherming slechts een inspanningsverplichting heeft, waaraan is voldaan. Het verweer van Jeugdbescherming faalt en daartoe wordt als volgt overwogen. Al zijn er in 2020 positieve stappen gezet in de regie vanuit Jeugdbescherming, dit laat onverlet dat in weerwil van de beschikking, die is gegeven op 20 december 2018, gedurende ruim een jaar erop is aangestuurd dan wel erin is meegegaan dat de omgang onder begeleiding niet plaatsvindt of wordt opgebouwd anders dan door de rechtbank is beslist. Daarmee legt Jeugdbescherming de uitspraak in feite naast zich neer en plaatst zij haar eigen oordeel daarmee boven dat van de rechterlijke macht. Niet valt in te zien op basis waarvan Jeugdbescherming boven de wet geplaatst zou moeten worden. Jeugdbescherming dient de beslissingen te respecteren en na te komen. Op grond van het vorenstaande dient Jeugdbescherming de beschikking na te komen en ligt de vordering voor toewijzing gereed.

Dwangsom

Gelet op de stukken en het verhandelde ter zitting is niet aannemelijk dat de vrouw de te geven beslissing zonder meer zal nakomen, zodat er aanleiding bestaat een dwangsom als stimulans tot naleving van de te geven beslissing op te leggen.

Proceskosten

De voorzieningenrechter zal de vrouw veroordelen in de kosten van de procedure. Tussen partijen zijn al vele procedures gevoerd. Er is een eindbeschikking betreffende de zorgregeling gewezen op 28 december 2018. Partijen dienen deze beschikking onvoorwaardelijk na te komen. Het is niet aan de vrouw om keer op keer de zorgregeling ter discussie te stellen zonder gegronde reden en aan het verblijf van de minderjarige bij de man aanvullende voorwaarden te stellen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2020:5176

Zaaknummer: C/10/590357 / KG ZA 20-76

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Nietigverklaring van een in 1992 aangegaan huwelijk uitgesproken wegens bigamie. Eveneens vernietiging van het echtscheidingsconvenant wegens dwaling. Vrouw wordt veroordeeld tot terugbetaling van ontvangen bedragen uit hoofde van afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden, alimentatie en pensioenverevening, met wettelijke rente.

Nietigverklaring van een in 1992 aangegaan huwelijk uitgesproken wegens bigamie. Eveneens vernietiging van het echtscheidingsconvenant wegens dwaling. Vrouw wordt veroordeeld tot terugbetaling van ontvangen bedragen uit hoofde van afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden, alimentatie en pensioenverevening, met wettelijke rente.

Partijen zijn in 1992 gehuwd en in 2002 gescheiden. Er is een echtscheidingsconvenant overeengekomen, waarin staat dat de man aan de vrouw alimentatie van € 1.200 netto per maand zal betalen en dat de man aan de vrouw uit hoofde van de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden een bedrag van ongeveer € 45.000 zal voldoen.

De man verzoekt nietigverklaring van het huwelijk dat in 1992 is aangegaan. Hij is tot de ontdekking is gekomen dat de vrouw ten tijde van het sluiten van het huwelijk tussen partijen al was gehuwd met een andere man in het Verenigd Koninkrijk. De man legt daartoe stukken over. De vrouw erkent dat de overgelegde huwelijksakte het huwelijk betreft dat zij in het Verenigd Koninkrijk met een ander is aangegaan. Niet gebleken is dat het huwelijk niet langer geldig is. Op grond van het voorgaande is vast komen te staan dat de vrouw ten tijde van de sluiting van het huwelijk met de man reeds was gehuwd, hetgeen in strijd is met artikel 1:33 BW. Nu de vrouw hiermee niet voldeed aan de vereisten om een geldig huwelijk te sluiten, levert dit een grond op voor de nietigverklaring van het huwelijk. Dit brengt mee dat de rechtbank het verzoek van de man in zoverre zal toewijzen. In tegenstelling tot hetgeen de vrouw heeft betoogd, is de rechtbank van oordeel dat het verbod op bigamie van openbare

orde is, ook in het geval dat de officier van justitie niet langer de nietigverklaring van het huwelijk kan verzoeken. De tekst van artikel 1:69 BW biedt de rechter geen discretionaire bevoegdheid om het verzoek tot nietigverklaring van het huwelijk al dan niet toe te wijzen en een belangenafweging te maken.

Wat betreft het verzoek van de man het convenant te vernietigen, overweegt de rechtbank als volgt. De vernietigbaarheid op grond van dwaling in de zin van artikel 6:228 BW geldt in beginsel slechts voor obligatoire overeenkomsten in de zin van artikel 6:213 lid 1 BW. De schakelbepaling van artikel 6:216 BW breidt de toepasselijkheid van (onder meer) artikel 6:228 BW uit tot 'andere meerzijdige vermogensrechtelijke rechtshandelingen'. Hieronder valt bijvoorbeeld het echtscheidingsconvenant, voor zover daarin vermogensrechtelijke gevolgen van de echtscheiding zijn geregeld. Gelet op de verklaringen van partijen, acht de rechtbank het convenant vernietigbaar wegens dwaling op grond van artikel 6:228 lid 1 en onder b BW. De rechtbank zal overeenkomstig het verzoek van de man het convenant vernietigen.

Wat de gevolgen van de nietigverklaring van het huwelijk en de vernietiging van het convenant betreft overweegt de rechtbank het volgende. De rechtbank stelt voorop dat de nietigverklaring van het huwelijk tussen partijen ingevolge artikel 1:77 lid 1 BW terugwerkt tot het tijdstip van de huwelijksvoltrekking, zodra de beschikking in kracht van gewijsde is gegaan. Ook de vernietiging van het convenant heeft volgens artikel 3:53 BW terugwerkende kracht tot het tijdstip waarop de rechtshandeling is verricht.

Vanaf dat moment is met terugwerkende kracht dan ook geen sprake meer van een onderhoudsverplichting van de man jegens de vrouw als bedoeld in artikel 1:158 BW en is pensioenverevening als bedoeld in de Wet pensioenverevening bij scheiding niet van toepassing. Ook is de man niets verschuldigd uit hoofde van de afspraken van partijen in het convenant. Dit brengt mee dat de door de man gedane betalingen thans als onverschuldigd gedaan moeten worden betiteld en dat hij op grond van artikel 6:203 BW aanspraak kan maken op terugbetaling van deze bedragen. De verzoeken van de man zullen dan ook worden toegewezen. Voorts volgt uit jurisprudentie van de Hoge Raad dat degene aan wie onverschuldigd is betaald, zonder ingebrekestelling in verzuim is en derhalve wettelijke rente verschuldigd is vanaf het tijdstip dat aan hem is betaald (ECLI:NL:HR:2000:AA5863), zodat de rechtbank dienovereenkomstig zal beslissen.

De rechtbank verklaart voor recht dat de man aan de vrouw onverschuldigd heeft betaald een bedrag van € 96.000 aan partneralimentatie, een bedrag van € 429.621,55 (te vermeerderen met de na 1 augustus 2019 vrijgevallen termijnen) aan in het kader van de pensioenverevening ontvangen pensioen en een bedrag van € 45.378,02 als afkoopsom op grond van het echtscheidingsconvenant en veroordeelt de vrouw tot terugbetaling van deze bedragen als

onverschuldigd met wettelijke rente vanaf de dag dat aan de vrouw is betaald.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 10-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:4254

Zaaknummer: C/15/296581 / FA RK 19-6836

Rechters: D.H. Steenmetser-Bakker

Advocaten: M. van der Weide en H. Shawky

Wetsartikelen: 6:228 BW, 6:203 BW en 1:7 lid 1 BW